

Justitsministeriet

Dato: 2. oktober 2007

Dok.: FRM40601

Sagnr.: 2007-154-0101

Udkast til tale til brug for besvarelse af samråds- spørgsmål A i Folketingets Retsudvalg den 4. oktober 2007, kl. 12.00

1. Jeg vil gerne starte med at slå fast, at dét løsevne citat, som spørgsmålet refererer til, på ingen måde er udtryk for en nedprioritering af indsatsen mod vold i hjemmet.

Som bekendt har regeringen tværtimod fra starten lagt meget stor vægt på indsatsen mod det væsentlige samfundsproblem, som vold i hjemmet er. Et problem, der jo desværre i mange år har været tabubelagt – og omgærdet af en misforstået tilbageholdenhed over for at ”blande sig” i det, der foregår ”inden for hjemmets fire vægge”.

Og når regeringen jo så netop har sat særlig fokus på at styrke bekæmpelsen af vold mod kvinder, bliver jeg ekstra ærgerlig, når én sætning fra et længere radiointerview bliver revet helt ud af sammenhængen og vinklet stik modsat det, der rent faktisk var budskabet i interviewet. Med det resultat, at presseomtalen har kunnet efterlade et indtryk af, at jeg har bagatelliseret problemerne med vold i hjemmet.

Intet kunne naturligvis ligge mig fjernere.

2. Og der bør da heller ikke her i Retsudvalget kunne herske nogen tvivl om, at jeg – som justitsminister og kvinde – ligesom ligestillingsministeren prioriterer indsatsen mod vold mod kvinder meget højt.

Det gælder både i forhold til at sikre en tidlig og effektiv forebyggende indsats - og i forhold til at sikre en konsekvent strafforfølgning.

Det er også baggrunden for, at vi allerede i marts 2002 fremlagde regeringens første handlingsplan til bekæmpelse af vold mod kvinder. Og den fulgte vi som bekendt op i april 2005 med en ny handlingsplan - for perioden 2005-2008 - til bekæmpelse af mænds vold mod kvinder og børn i familien.

Begge disse handlingsplaner bygger dels på den helt grundlæggende holdning, at vold i hjemmet – som i andre sammenhænge – under ingen omstændigheder kan accepteres. Dels på ønsket om, at beskytte og hjælpe de kvinder og børn, der er ofre for vold i hjemmet, bedst muligt.

3. Som et andet – desværre højaktuelt – eksempel på de mange konkrete tiltag på det her område vil jeg fremhæve den nye strategi for en styrket indsats over for jaloussi-drab og andre alvorlige samlivsrelaterede forbrydelser, som Rigspolitiet fremlagde for godt en måned siden.

Baggrunden for den nye strategi er de dybt tragiske sager, som på det seneste alt for klart har illustreret problemets alvor.

Jeg vil gerne her fremhæve Rigspolitiets indledning til strategien:

”Vold i samlivsforhold er et område, som politikredsene bør have meget stor fokus på. Der er ofte tale om sager, der kan udvikle sig meget alvorligt for offeret, og hvor offeret i mange tilfælde ikke ser sig i stand til eller har mulighed for at sikre sig imod, at situationen forværres.”

Det synes jeg egentlig taler for sig selv om, hvor højt politiet rent faktisk prioriterer indsatsen på det her område.

Og jeg vil da i øvrigt anbefale, at man læser hele Rigspolitiets strategi, hvis man tror, at politiet nedprioriterer indsatsen over for vold i hjemmet.

Et af de centrale elementer i strategien er, at der i alle politikredse skal etableres en særlig enhed med såkaldte ”resourcepersoner”. Denne enhed skal varetage opgaver af rådgivende, koordinerende og opfølgende karakter i forhold til alvorlige samlivsrelaterede forbrydelser – i praksis typisk vold, trusler og seksuelle overgreb.

Et andet tiltag i strategien er, at der i alle politikredse skal udarbejdes en handlingsplan for indsatsen på området – herunder for et tæt og rettidigt samarbejde mellem politiet og de andre centrale aktører på området. Et samarbejde, der som bekendt er helt afgørende for, at der kan gribes effektivt ind over for vold i hjemmet.

Det er i øvrigt et selvstændigt element i strategien at få udbygget politiets samarbejde med de sociale myndigheder og sundhedsvæsenet.

Et tæt samarbejde mellem disse tre myndigheder er jo en forudsætning for, at man får sat tidligst muligt ind med en opsøgende indsats. Derfor er det meget vigtigt at sikre, at politiet, sundhedsvæsenet og de sociale myndigheder løbende snakker sammen om de tilfælde, man støder på, hvor der er begået en samlivsrelateret forbrydelse, eller hvor der skønnes at være risiko for, at en sådan forbrydelse vil blive begået.

Det er jo f.eks. ingen hemmelighed, at voldsramte kvinder ofte må søge lægehjælp på skadestuerne. Og her er det jo helt centralt at få politiet og de sociale myndigheder involveret, så kvinden ikke bare sendes hjem og overlades til selv at skulle træffe den beslutning om, at ”nu er det nok”, som hun jo typisk slet ikke har de psykiske ressourcer til at tage.

Det sidste centrale initiativ i strategien er, at der skal sikres en ensartet og effektiv anvendelse af polititilhold og bortvisning fra det fælles hjem.

Det skal bl.a. ske ved, at de særlige enheder i politikredse-
ne inddrages i alle sager, hvor der kan blive tale om at
meddele samlivsrelateret tilhold eller bortvisning. Samti-
dig vil Rigsadvokaten i en kommende meddelelse til politi
og anklagemyndighed vejlede om betingelserne for at
meddele tilhold og bortvisning - og fastsætte retningslinjer
for den strafpåstand, der skal nedlægges, hvis tilhold eller
bortvisning overtrædes.

Det er mit håb, at tiltagene i Rigspolitiets strategi – ikke
mindst et udbygget samarbejde med de relevante myndig-
heder og organisationer – vil bidrage til, at vi kan få hjul-
pet flere kvinder ud af voldelige forhold.

4. Som det gerne skulle fremgå klart, er vold begået i
hjemmet efter min opfattelse en - mindst - lige så alvorlig
forbrydelse, som vold i andre sammenhænge. Hvis man
ikke skulle kunne føle sig tryk i sit eget hjem, hvor så?

Det er baggrunden for, at jeg for knap to uger siden bad Rigsadvokaten om at foretage en nærmere vurdering af strafniveauet i sager om vold i familierelationer – set i forhold til sager om vold i andre relationer.

Jeg har bedt Rigsadvokaten om - på grundlag af en gennemgang af retspraksis - at vurdere, om en eventuel forskel i det generelle strafniveau alene skyldes, at der i sager om vold i familierelationer oftere foreligger omstændigheder, som efter straffelovens almindelige strafudmålingsregler normalt skal tale for en mildere straf. Eller om der kan være behov for nye initiativer med henblik på at sikre en ensartet vurdering af voldssager.

Jeg vil naturligvis orientere Retsudvalget om resultatet af Rigsadvokatens gennemgang af retspraksis.

Og hvis der skulle vise sig at være behov for det, vil jeg ikke tøve med at tage de nødvendige initiativer.

5. Alt i alt skulle det forhåbentlig stå klart, at spørgsmålet i dag bygger på en helt forkert forudsætning: nemlig at politiet nedprioriterer indsatsen over for vold i hjemmet, og at jeg skulle have forsvaret dette.

Jeg synes, at vi i stedet for at hugge pindebrænde om løsevne citater skulle bruge kræfterne på at fokusere konstruktivt på at forebygge og bekæmpe de overgreb, der desværre fortsat sker i alt for mange hjem - og som efterlader dybe og livsvarige ar hos både de voldsramte kvinder og deres børn.

Dét er i hvert fald noget, jeg sammen med ligestillingsministeren vil fortsætte med at arbejde hårdt for.